

Molukse peuters, sla de peuterspeelzaal niet over

Breda 22 maart 2010

door **Sylvia Huwaë**

Geranimo is een Molukse peuter van twee jaar. Zijn ouders en grootouders wonen in een zogenaamde Molukse wijk. Geranimo wordt sinds zijn geboorte opgevangen door zijn grootouders als vader en moeder werken. Opa en oma leren hem de Molukse taal en gewoonten en zich netjes te gedragen in verschillende situaties. Zo leert Geranimo deel uit te maken van de Molukse gemeenschap. Daar is niets mis mee. Maar kunnen zij hem ook voorbereiden op de basisschool? Er is namelijk een plek waar peuters hiervoor worden klaargestoomd: de peuterspeelzaal. Peuters leren hier hoe ze samen spelen en plezier maken, maar ook hoe ze voor zichzelf opkomen. Voor een Molukse peuter die weinig in contact komt met andere leeftijdsgenoten, kan dat wel even wennen zijn. Behalve dat kinderen er leren samenwerken, delen en assertief zijn, is de peuterspeelzaal de plek waar kinderen hun motorische mogelijkheden ontwikkelen en hun woordenschat vergroten. Met name de taalvaardigheid is voor Molukse peuters van groot belang. Diverse onderzoeken wijzen uit dat Molukse kinderen in de onderbouw van de basisschool in eerste instantie geen vertraging in de taalontwikkeling vertonen. Ze presteren beter dan Turkse, Marokkaanse en Surinaamse kinderen. Pas in de bovenbouw wordt de taalachterstand zichtbaar.

Die achterstand valt vooral op wanneer zij deelnemen aan groeps- en klassikale gesprekken. Er wordt dan van hen verwacht dat ze op anderen reageren, vragen stellen, gedachten goed onder woorden brengen en dat zij met hun eigen mening komen. Deze werkvorm kan belemmerend zijn voor zogenaamde 'stille leerlingen' die te herkennen zijn aan hun afwachtende en inactieve houding. Deze gewoonte kan negatief door-

'De peuterspeelzaal is van groot belang'. foto Phil Nijhuis/GPD

werken naarmate Molukse kinderen vorderen in het vervolgonderwijs en zij regelmatig in groepsverband opdrachten moeten uitvoeren. En eenmaal op de werkvloer kan deze houding door de leiding en collega's geïnterpreteerd worden als gebrek aan 'teamspirit' of proactief gedrag. Dit afwachtende gedrag hangt mogelijk samen met de opvoeding die ze thuis krijgen. Op school moeten ze assertief zijn, thuis moeten ze hun plek weten. Kritische opmerkingen maken of ongevraagd je mening geven worden al gauw geïnterpreteerd als 'kurang adjar' (brutaal). Belang-

Kinderen die de peuterspeelzaal bezoeken, gaan beter van start

rijker is dat je doet wat je gevraagd wordt en zonder tegenspraak. Deze manier van opvoeden draagt zeker bij aan respectvol en gehoorzaam gedrag, maar kan een belemmering vormen voor hun succes in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Het is dus van groot belang

dat kinderen al op jonge leeftijd aan hun taal- en sociale vaardigheden werken. En de peuterspeelzaal is hiervoor een geschikte plek. Helaas zijn er nog weinig Molukse peuters op de peuterspeelzalen te vinden. Het is denkbaar dat deze kinderen worden opgevangen door familieleden zoals grootouders omdat ze dat graag doen. Het is tevens mogelijk dat een van de ouders thuis is om voor het kind te zorgen. Het kan ook zijn dat ouders hun kinderen niet naar een peuterspeelzaal brengen omdat ze denken dat ze de opvang niet kunnen betalen. Veel gemeenten bieden ouders een financiële tegemoetkoming om de peuterspeelzaal voor iedereen toegankelijk te maken. Echter, het is nog de vraag of ouders hiervan op de hoogte zijn. Verder zijn er ouders die vinden dat deelname aan familieactiviteiten in die levensfase belangrijker is dan de peuterspeelzaal. Werken aan een succesvolle schoolcarrière doen ze wel op de basisschool, aldus deze ouders. Om te voorkomen dat Molukse peuters achterstand oplopen in het basisonderwijs, is het dus van groot belang dat ouders hun peuters, naast opvang door familie, ook naar de peuterspeelzalen brengen. Het consultatiebureau en de gemeente kunnen hen hierover informeren. De peuterspeelzaal is de plek voor alle kinderen om spelenderwijs te ontdekken en te leren. Maar ook voor kinderen met een dreigende ontwikkelingsachterstand. De praktijk wijst uit dat kinderen die de peuterspeelzaal bezoeken beter van start gaan in het basisonderwijs. En als ouder van een Molukse peuter doe je wat in je vermogen ligt om de toekomst van je kind veilig te stellen.

Sylvia Huwaë is adviseur van Palet, adviseurs diversiteit. Palet verzorgt vandaag in Breda een infobijeenkomst voor ouders van Molukse peuters over voeren vroegschoolse educatie. Deze bijeenkomst wordt later ook georganiseerd voor andere groepen ouders in enkele andere gemeenten (zie www.palet.nl).